

Retts pris på rundballer

Hvert år får vi spørsmål om hva en kan betale for en rundballe. Det er først og fremst mengde fôreiningen en skal betale for, og så får en også ha kvaliteten med i tankene, særlig når fôret skal brukes til høgtytende dyr. Kvaliteten blir langt på veg bestemt av slåttetidspunkt, gjødslingsstyrke og været dagene før og under slått.

Tekst: **BART VAN GOOL**,
Forsøksringen i Hordaland

Foto: **ØYVIND VATSHELLE**,
Forsøksringen i Hordaland

En har ikke alltid analyse av fôret, men med noen forenklinger kan alle gjøre et grovt regnestykke på egen hånd. Du må få vite vekten på ballen, slåttetid og om graset er fortørka.

Fôreiningen i en ball.

Fôreiningen i en ball regnes ut på denne måten:

$Vekten på ballen \times tørstoffprosent \times 0,01 \times fôreining \text{ pr kg tørstoff}$.

Så får en gange det med fôreiningens pris for å få pris på ballen (se under eksempel).

Tørstoffprosenten.

Direkte slått og oppholdsvær: ca 18% (pluss-minus 3%).

En kan lett regne ut hva som er rett pris ved salg og kjøp av rundballer hvis en vet vekten på ballen, slåttetid og om graset er fortørka.

Moderat fortørking: Ca 25% (pluss-minus 3%).

Sterkere fortørking: Ca 30% (pluss-minus 3%).

Fôreining pr kg tørstoff og pris pr FEm.

1 veke før begynnende skyting: 0,95 (0,92-0,98). Pris kr 3,00 pr FEm (pluss-minus 30 øre)

Begynnende skyting: 0,90 (0,87-0,92). Pris kr 2,70 pr FEm (pluss-minus 30 øre)

1 veke etter begynnende skyting: 0,84 (0,80-0,87). Pris kr 2,40 pr FEm (pluss-minus 30 øre)

Prisen må ses i forhold til kvaliteten, FEm pr kg tørstoff, PBV, NDF, Sukkerinnhold.

Eksempel 1.

Ball på 700 kg med moderat fortørking og slått ved begynnende skyting.

$700 \text{ kg} \times 25 \times 0,01 \times 0,90 = 157,5 \text{ fôreiningen pr ball}$, **avrundet 160 FEm pr ball.**

$160 \text{ FEm pr ball} \times \text{kr } 2,70 = \text{kr } 432$, **avrundet kr 430 pr ball.**

Eksempel 2.

Ball på 750 kg direkte og slått 1 veke etter begynnende skyting.

$750 \text{ kg} \times 18 \times 0,01 \times 0,84 = 113,4 \text{ fôreiningen pr ball}$, **avrundet 115 FEm pr ball.**

$115 \text{ FEm pr ball} \times \text{kr } 2,40 = \text{kr } 276$, **avrundet kr 275 pr ball.**

En rundballe har altså svært varierende verdi. Med normalt tidlig slått og noe fortørking kan kr 430 pr stk være veiledende pris. Med seinere slått og direkte høsting kan rett pris være ca. kr 275 pr stk, selv om graset er fra samme enga.